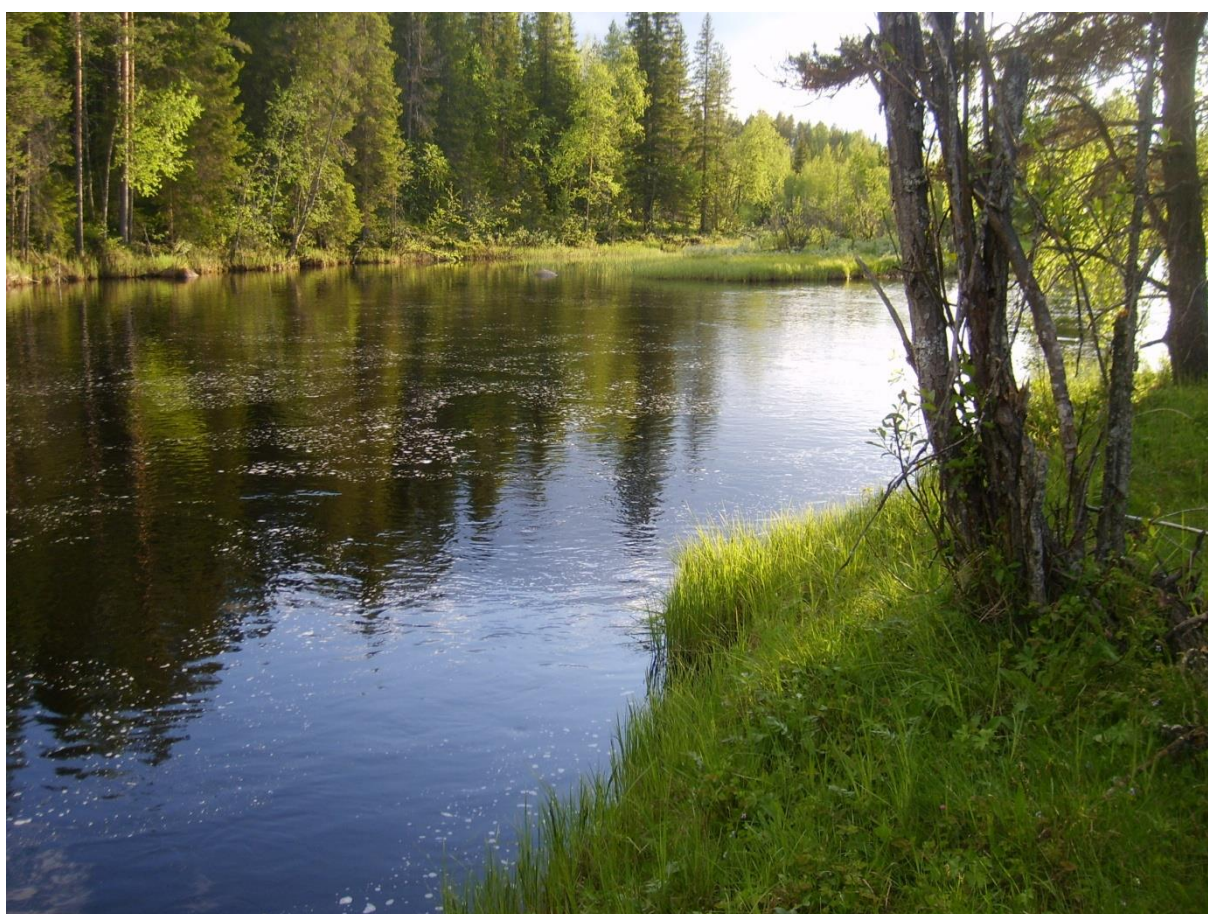

LOKAL UTVECKLINGSPLAN FÖR LILLPITE, YTTERSTA OCH ÅTRÄSK.

2018-04-23

STILLA FLYTER LILLPITEÄLVEN

Innehåll

Bakgrund	3
Arbetsätt.....	3
Nuläge.....	4
Statistik.....	4
Beskrivning	6
Byarna idag.....	6
Lillpite	6
Yttersta	7
Åträsk	7
Föreningar	8
Företag.....	13
I nuläget/dagsläget.....	15
Styrkor	15
Svagheter	15
Framtiden	15
Möjligheter	15
Svårigheterna (hot/hinder).....	15
Målbild.....	16
Vision	16
Kontaktpersoner.....	17

Bakgrund

Arbetssätt

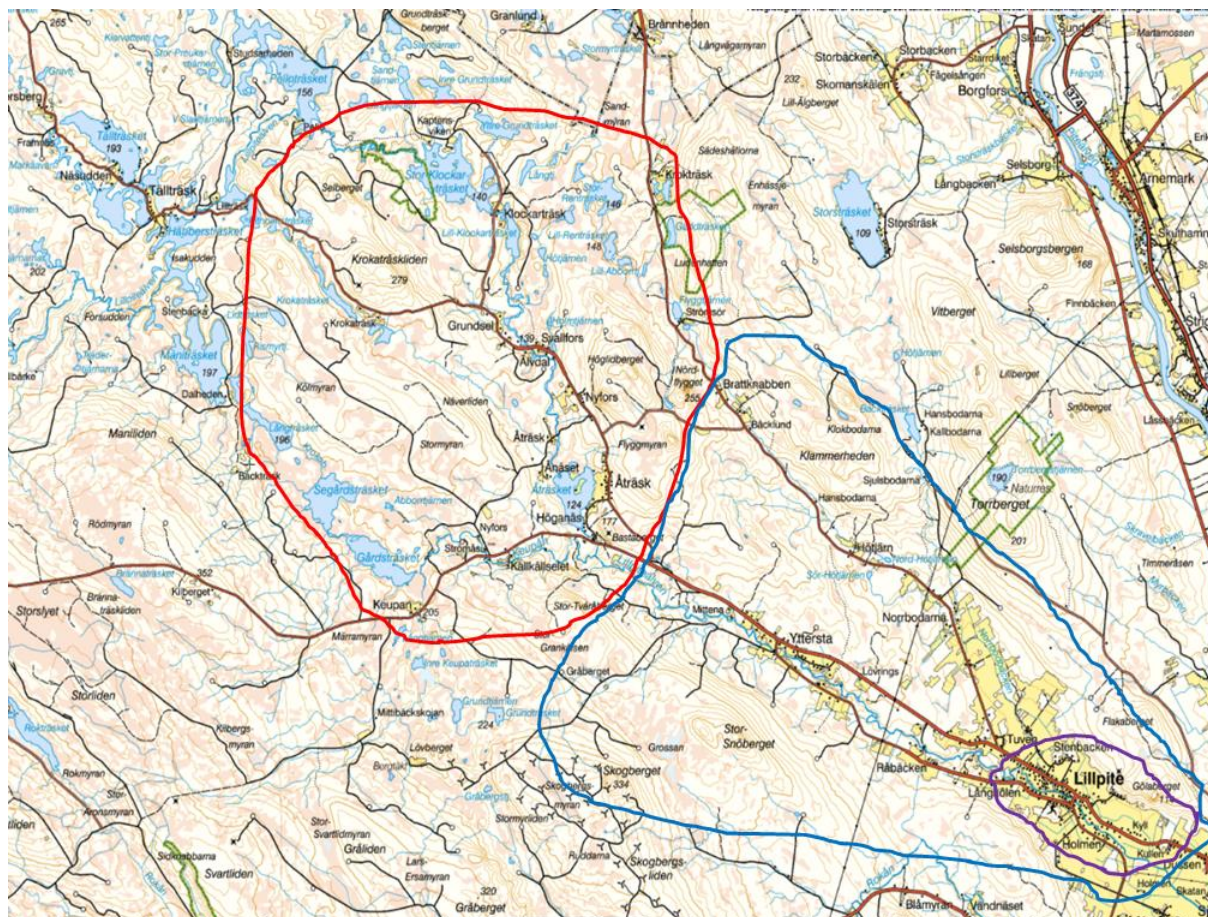
Arbetet med denna lokala utvecklingsplan initierades i styrelsen för Lillpite Älvdals Ekonomiska Förening (LÄEF). Tanken med detta dokument är framför allt att visa för alla boende i Lillpite, Yttersta och Åträsk med omnejd vad vi har för planer och mål med utvecklingsarbete för bygden samt vilka konkreta aktiviteter vi har för avsikt att jobba med.

Planen bygger på de idéer, synpunkter och önskemål som inkommer från boende i området. Utvecklingsplanen är även tänkt att fungera som ett underlag i dialogen med Piteå kommun i olika frågor som rör älvdalens utveckling.

Styrelsens avsikt är att planen revideras årligen. Planen finns tillgänglig via föreningarnas hemsidor så att alla intresserade lätt ska kunna ta del av denna. Styrelsens förhoppning är att därmed få in kloka synpunkter och idéer från byborna för framtida arbete med bygdens utveckling.

Nuläge

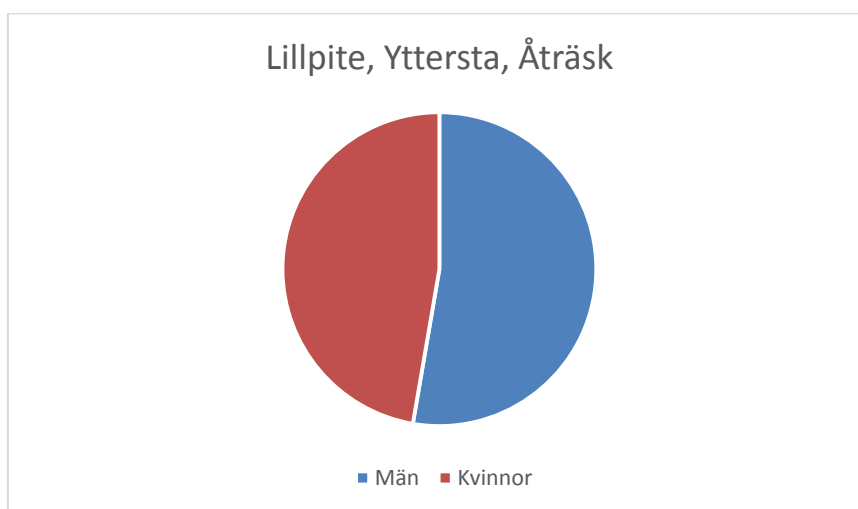
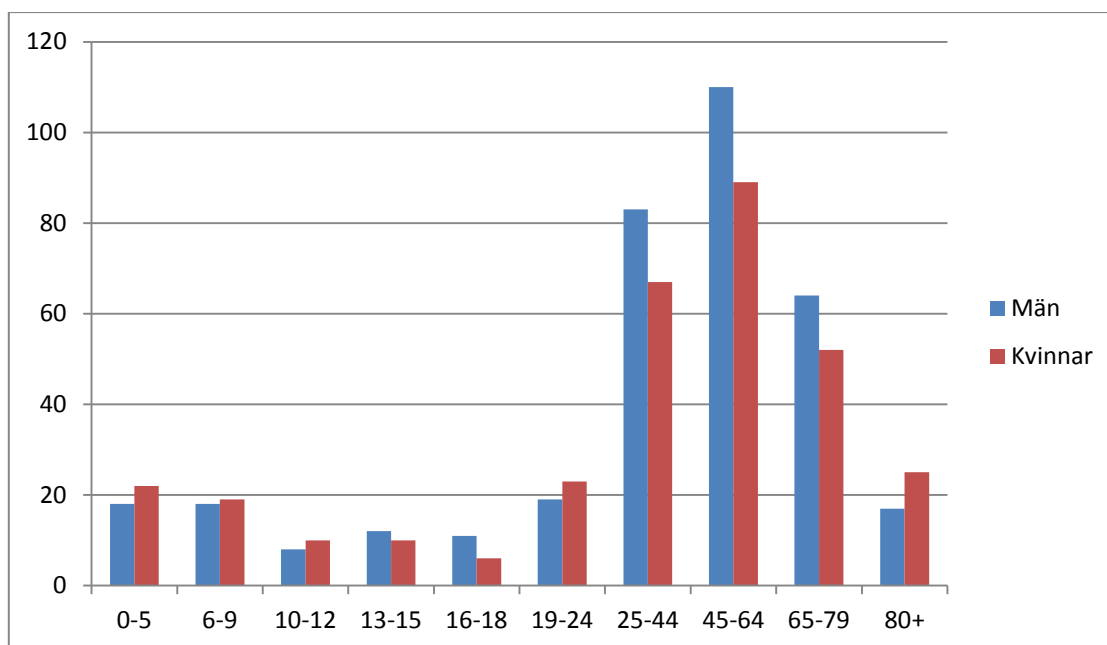
Statistik

- Årsk
- Övriga Lillpite
- Lillpite centrala

Lillpite, Yttersta, Åträsk

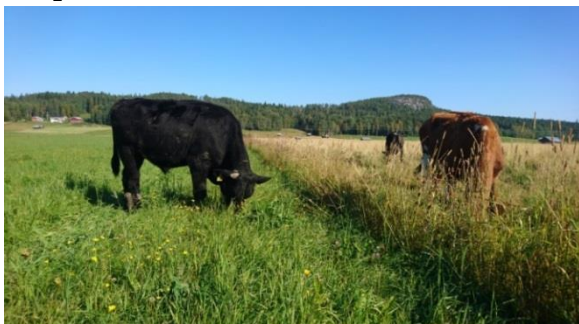
Åldersintervall	Män	Kvinnor
0-5	18	22
6-9	18	19
10-12	8	10
13-15	12	10
16-18	11	6
19-24	19	23
25-44	83	67
45-64	110	89
65-79	64	52
80+	17	25
	360	323
		683

Beskrivning

Byarna idag

Lillpite

Lillpite är en vacker liten by. Bebyggelsen ligger utspridd längs Lillpiteälven och Norrbodabäckens dalgångar, ett typiskt odlingslandskap med anor från 1400-talet. Byns östligaste del var ända in på 1800-talet en havsvik. Här finns många kulturhistoriska byggnader såsom lador, norrbottensgårdar, en kvarn i stående timmer, smedja och häbren. Här finns även ett hembygdsmuseum. Skola fanns upp till årskurs sex men blev nerlagd av kommunen 2015 dock finns förskolan kvar som numer är fullbelagd. På ortens ICA-butik finns apotek och systembolag.

Byns invånare driver ett stort antal småföretag och många är engagerade i olika föreningar. Lillpite var först i landet med "bredband" (adsl), ett projekt som startade i mitten av 90-talet. Sommaren 2006 grävdes för fiberoptisk kabel i området, en förutsättning för invånare och företag att bo och verka inom Lillpite. Under 2018 kommer ett antal nya hyresrätter att byggas i Lillpite, ett projekt som vittnar om framtidstro för bygden. Till Kallax flygplats utanför Luleå är det 64,5 km och mellan måndag-fredag trafikeras sträckan till och från Piteå av 6 bussturer per dag. Lillpite får anses som någon form av centrum för byarna runt älvdalen.

I Lillpite finns många kreativa och driftiga entreprenörer som jobbar aktivt för att göra byn attraktiv både för dig som boende och för dig som besökare.

Yttersta

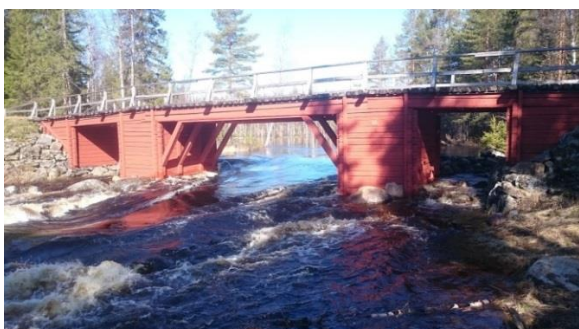

Tre mil nordväst om Piteå ligger Yttersta naturskönt vid Lillpiteälven på gränsen där kustlandets flacka, öppna landskap möter det kuperade, böljande inlandet. Ett bevis på detta är synen av traktens högre berg, Stor Snöberget 312 m. ö. h.

Här i Yttersta finns 20-talet hushåll, en handfull egna företagare, några föreningar och goda möjligheter till avkoppling, bad och rekreation. I byn finns ett femtiotal boende varav elva barn och ungdomar i åldern 0-20 år. Vi hoppas och tror att vår by har god attraktionskraft och hög trivsselfaktor både för barn, ungdomar och vuxna. Det är vi stolta över.

Förr i tiden hette byn Ytterstfors och hade sin försörjning huvudsakligen av jord- och skogsbruk.

Åträsk

ÅTRÄSK är en av de två äldsta kustbyarna i Norrbotten. För 8500 år sedan var Åträsk en havsvik där man efter arkeologiska utgrävningar kunde konstatera att man levde på säljakt och fiske. För 3500 år sedan bestod menyn av ren, älg och bäver efter att landhöjningen gjort byn till en inlandsby.

Jordaboken 1676 upptar två rökar. Under 1800 och början av 1900 talet upplevde Åträsk en befolkningsexplosion. Då fanns det 3 affärer, café, gästgiveri, danslokal och skola, även en del småindustri förutom jord och skogsbruk.

1964 bodde här 115 vuxna för att under 1980 talet endast bestå av en handfull människor. Idag bor ett 50 tal bofasta förutom under sommaren när befolkningen mer än fördubblas.

ÅTRÄSK är mycket mer än en by med gamla anor, där kan man erbjuda vackra vyer med många utflyktsmål och sevärdheter väl värda att besöka.

I Åträsk kan du hitta den unika, rödlistade fjärilen, bokstavsmott den hör till de små fjärilar som kallas mott.

Med kanot kan du ta dig till Sågforsbron eller bara paddla på Åträsket och längs Lillpiteälven.

Under snösäsong kan du åka skidor på preparerade spår. Dessutom för den skoterintresserade finns det många skoterleder i anslutning till Åträsk.

Föreningar

Lillpite Älvdals Ekonomiska Förening (LÄEF)

Lillpite Älvdals Ekonomiska Förening (LÄEF) ursprungligen Lillpite Ekonomiska förening (LEF). Den bildades 1999 för att driva och delta i Lillpite lokala IT nätverk och för att öka både användandet, förståelsen och kunskapen inom IT området.

Med början hösten 2005 och hela 2006 organiserade föreningen arbetet med att gräva och färdigställa IT fiber dragning i Lillpite centrala delar med c:a 160 anslutna fastigheter.

Efter att fiberprojektet var slutfört och ansvaret för driften överförts till PiteEnergi så tappade föreningen sitt driv och betydelse. Men i samband med att planerna för vindkraftsparken i markbygden tog fart så fanns behovet av föreningen igen. Efter namnändring och justering av stadgar 2009 blev föreningen Lillpite Älvdals Ekonomiska Förening en stortillgång.

Föreningens huvudsakliga ändamål i framtiden är förvalta kommande bygdemedel från vindkraften på ett ansvarsfullt sätt.

Föreningen har också till uppgift att gynna bygdens invånare och näringsliv och främja medlemmarnas intressen inom Lillpite Älvdal genom att bl. a. stimulera till nyföretagande och verka för att ta fram ett utbud av verksamheter och tjänster som kan bidra till utveckling, service och tillväxt i området samt marknadsföra bygden.

Lillpite pensionärsförening

Förening vänder i första hand till pensionärer men alla är välkomna som medlemmar.

Syftet är att ha en social gemenskap och ta vara på våra medlemmars önskemål.

Vi har 4 gemensamma sammankomster per år och dessutom blir förenings medlemmar inbjudna till olika evenemang från andra föreningar.

Vi har en Boulebana vid Hembygdsföreningen "Legdgården" som alla får använda.

Lillpite fiskevårdsförening

Föreningens verksamhet bedrivs i arrenderade vatten, och på landområden som tillhör SCA i trakterna kring Tällträsk.

Det är Put&Take-fiske i Stortjärn, Pithoursträsket och Södra Sågbergstjärnen.

Våra fiskevatten är öppna året runt.

Föreningens anläggningar i Stortjärn och Pithours är handikappanpassade och tillgängliga för rörelsehindrade.

I Stortjärn finns en välhållen uthyrningsstuga för 6 personer med tillhörande grillplats och torrtoalett samt vedförråd

Vid både Stortjärn och Pithoursträsk finns det möjlighet att ställa upp husvagnar/husbilar för en kortare tid. Vid husvagnsplatserna finns det både grillplatser, torrtoalett och vedförråd.

Mer information om föreningen hittar du på lillpitefiske.se/

Lillpite bys samfällighetsförening

Härstammar från 1500-1600 talet, då som Byamännen.

Medlemmar är markägare som har ”I mantal satt jord”. Alltså de som var skattskyldiga. Man betalade skatt efter mantal (d.v.s. efter storleken på fastigheten).

Idag har vi som uppgift att sköta våra ägolotter (ca 17 st om ungefär 0,5 ha/st), fördelade efter dåvarande vägar för underhåll av dessa.

Vi är ägare av hela hembygdsområdet med alla byggnader inklusive gamla kvarnen, logen och Legdgården.

Lillpite jaktklubb

Jaktklubben bildades 1946 för att stävja tjuvjakt samt att på ett organiserat sätt kunna bedriva jakt.

Vårt mål är att långsiktigt kunna bedriva jakt på våra vilda för jakt tillåtna arter.

Detta med hänsyn tagen till djuren samt de markägare som upplåter sin mark för ändamålet. Viltpopulationerna bör hållas på en lagom nivå för att betestrycket på växande gröda och skog inte ska bli för högt

Jakt bedrivs på privata marker inom Lillpite. Arealen är för närvarande ca 6000 ha.

Vi har 6st kojor som är öppna för alla Lillpitebor som vill nyttja dessa tillfälligt och under ansvar.

Bahiakojan med tillhörande slakteri, kylrum och skjutbana är vår naturliga samlingspunkt före och under älgjakten.

Logen 3667 friska viljor av IOGT

Logen har funnit i över hundra år. Det var bönder i byn som skänkte timmer, sågade och byggde i stort sett helt ideellt.

Verksamhet som bedrivs i lokalen är bl.a. läscirkel, bingo, olika typer av barnverksamheter, danskurser och naturligtvis årligen återkommande Valborgsmässofirande och ”älgköttssoppa” i samband med älgjakten.

Uthyrning av lokal max 150 pers. med välutrustat kök.

Lillpite ullstrumpers

Linedans och kursverksamhet

Lillpite idrottsförening

LILLPITE
IDROTTSFÖRENING

Har ett fotbolls A-lag, ett ungdomslag som är med i infjärdensbyarna ungdomsförening, ett samarbete i fotbollen med ISK, Böle och Svensbyn.

Handboll A-lag och 3st ungdomslag.

Idrottsplats innehållande: fotbollsplan 11- mannplan, en 7-mannplan, grusplan 11-manna, hockeyplan samlingslokal, omklädningsrum, boulebana, tennisplan, elljusspår, gym, utomhuspool, kiosk och fika försäljning, bingo, uth. lokal och husvangsplatser

Mer information om föreningen hittar du på idrottonline.se/LillpiteIF/

Lillpite hembygdsförening

Legdgården har sina anor från 1780. Hembygdsföreningen förvaltar ett antal byggnader förutom mangårdsbyggnaden, ladugård, bagarstuga samt kvarnen och en loge, totalt är det 18 kulturbyggnader som finns i området och nyttjas främst under sommartid.

Under sommaren bedrivs Sommarcafé i Legdgården som kallas Selmas Café efter den sista ägarinnan.

Byborna har under alla år samlats och hjälpts åt att restaurera och underhålla byggnaderna så att det ska kunna bevaras till eftervärlden och nya gener.

Hasselgärdans bostadsrättsförening**Lillpite bagarstugeförening**

Uthyrning av lokal för bakning.

Yttersta hembygdsförening

är en allmännyttig, ideell förening som är partipolitiskt och religiöst obunden. Föreningens verksamhetsområde är Yttersta med omnejd.

Vi vill skapa en tilldragande landsbygd genom trygghet, trivsel och gemenskap samt öka förståelsen och respekten mellan generationer. Att samlas runt gemensamma aktiviteter är en viktig del för att skapa samhörighet både för bybor och besökare.

Navet är hembygdsgården som ligger på byns vackraste plats, uppe på älvbrinken med Lillpiteälven brusande nedanför.

I dagsläget har föreningen cirka sextioalet betalande medlemmar. Gilla oss gärna på Facebook.

Svk Bottenviken är en lokalavdelning till Svenska Vorstehklubben som bildades år 1917 och är en av landets äldsta specialklubbar.

Avdelningen representerar flera raser i gruppen kontinentala stående fågelhundar såsom kort-, sträv- och långhårig vorsteh, grosser och kleiner münsterländer samt ungersk vizsla.

Rosfors Jaktklubb en klubb för de som jagar på Svea Skogs marker.

Åträsk bygdeförening

är en ideell förening med drygt 100 medlemmar. Vi arbetar målinriktat med verksamhetsplaner innehållande en mängd olika aktiviteter för att erbjuda medlemmar och bygdens folk en attraktiv bygdegård och på så sätt hålla landsbygden levande.

Förutom Åträskdagen då den berömda goda hemgjorda palten serveras anordnas pimpeltävling, Valborgsfirande, knytkalas i samband med årsmötesförhandlingar, surströmmingsfest, glöggafton, kransbindning till jul. bygdegården nyttjas till studiecirklar, i källaren är ett gym inrett. Bibliotek för utlåning av böcker, loppis, glassförsäljning och uthyrning av lokaler pågår året runt.

Mer om föreningen hittar du på bygdegardarna.se/atrisk/
Föreningen hittar du också på Facebook.

Vägföreningar

I Lillpite, Yttersta och Åträsk finns det ett antal vägföreningar.

Roknäs fiskevårdsförening (Laxtjärn)

Fiskevårdsförening är en liten ideell förening. Föreningen har funnits sedan 1992. Alla som har löst fiskekort är medlem i föreningen.

Fiskevårdsförening ska verka för att den breda allmänheten ska ha möjlighet att för en rimlig kostnad kunna fiska i en inplanterad sjö.

Mer om föreningen hittar du på roknasfiske.se/

Företag

Lillpite företag:

Bergs Maskin AB (Mark o Anläggning)	Snårets Lantbruk AB
Berggrens Traktor	Spol & Film Service i Norr
Berglunds Bygg (Om och tillbyggnader)	Strands Rör AB
Bioenergi Kross I Sverige (Biobränsle)	Stenbackens Trähus (Tillverkning av småhus)
Björn Olofsson (Uppfödning av Serogrisar)	Vedbaronen Piteå (Vegförsäljning)
Brattgården	Venaticon (Jakt och skogstjänst)
Den Gröna Salongen (Frisör och ekologisk hårvård)	Vischangrill (Grill-Mat-Catering-Fika)
	Bohagen
Eirsgården (Köttprodukter)	Mats Wiklund (Gräv och markarbeten)
ICA olofsson/Billisten (Livsmedel, Systembolag, Svenska spel, Drivmedel)	Öhman Skog AB (Skogsentreprenad)
Gunnar Wikbergs Skogsentreprenad AB	Öhlunds Kofot (Klövård)
Lillbäcken AB (Mjolk och köttprodukter)	Stålgården AB
Lillpite Hästkraft?	
Lillpite Rör AB	

Yttersta företag:

Jonssons Trävaru AB	Nilsson & Döttrar AB (djurkremering)
EkoKliniken	Om Ints Kennel
Markströms Jordbruk	BRL Maskin AB
Maria Westman EF	Lundmarks Gräv EF
Yttersta Lantgård (småskaligt jordbruk)	

Natur, miljö och kultur

Områden med höga naturvärden finns inom området, allt från naturskogar, strandområden, våtmarker och berg.

Område kännetecknas också av den stora odlade arealen. Här finns kommunens största koncentration av aktiva jordbruk vilket bidrar till ett öppet landskap vars lador delvist bevarats.

Lillpiteälven rinner genom området. Älven har höga naturvärden och dess potential som ett naturligt lax- och havsöringsvatten bör förbättras.

Lillpiteälven är ett av de få vattendrag i kommunen där det förekommer flodkräftfångst i någon omfattning.

Lillpiteälven, Gölaberget, områdena kring Torrbergstjärn samt odlingslandskapet utgör viktiga delar av naturen i området.

Gemensamt för bygden är de talrika fornlämningarna. I området finns fäbodan och torpställen samt platsnamn och fornlämningar som vittnar om samernas vistelser i trakten.

Sågforsbron över Lillpiteälven vid Ånäset i Åträsk är ur kulturhistorisk synpunkt en av länets mest värdefulla broar.

Landskapet och dess natur skapar förutsättningarna för attraktiva boende- och besöksmiljöer.

I nuläget/dagsläget

Styrkor Vad är det som är bra/ fördelar med bygden	Svagheter Vad är det som är minder bra/ problem
Sammanhållning	Avsaknad av skola
Inflyttning	Bostadsbrist
Naturen (Lillpite älv)	Kommunikation
Företagsverksamhet	Utesamlingsplats för ungdomar
	Avsaknad av bredband/fiber till alla
Friluftsliv	
Rikt föreningsliv	Vilja att utveckla samhället saknas från kommunens sida
Engagemang	Dåliga vägar
Förskollan fylld	Bemötande mot nyinflyttande
Nybyggnationer	Service,
	Fåtal aktiva
	Gång och cykelvägar
	Avsaknad av politiker
	Åldersfördelning
	Arbetsmarknaden

Framtiden

Möjligheter Vilka möjligheter ser DU i bygden	Svårigheterna (hot/hinder) Vilka är de största hot/hinder vi står inför i bygden
Skola	Kommunens attityd till landsbygden
Tillgång till tomter	Utflyttning
Bygdemedel	Osämja
Distansarbete bredband/fiber	Brist på engagemang
Turism (fiske, jakt, vandring) camping	Bostäder blir sommarhus
Samlingsplats för ungdomar	Bostadsbrist
Naturen	Vattenskyddsområdets utvidgning
Service utlämningsställen posten	Strandskyddsbegränsning
Föreningsliv	Miljöpåverkan av vindkraften
Inflyttning, samverkan	Trafik
	Medelålder
	Centralisering, service

Målbild

Vision

Vår vision inför framtiden

För att kunna genomföra vår vision har vi **prioriterat sex områden:**

- Vi vill verka för en ännu större **gemenskap** i bygden
- Vi vill utveckla bygdens **turism**
- Vi vill utveckla **infrastrukturen** i bygden
- Vi vill bevara och utveckla bygdens **samhällsservice**
- Vi vill verka för ett utvecklat **näringsliv** inom bygden
- Vi vill bevara och utveckla bygdens **naturvärden**

Visionen i korthet

Gemenskap Att alla skall känna sig välkomna till alla olika samlingar i bygden

- Flera som engagera sig i bygdens utveckling och föreningsliv
- Funktionellt hus med möjlighet till t ex: LAN, biljard, bordtennis, kurser
- Att få med alla åldersgrupper
- Ökat samarbete med grannbyarna

Turism Restaurera leder för vandring – skoter – fiske – ridning (tillsammans med övriga byar)

- Turism – rums-/stuguthyrning
- ”Kulturstig” – skyltar, historiska platser
- Utveckla delar vi kan ta betalt för, t ex fiskeguider, skoterguider, jakt, fikastugor, uthyrning, kanot mm
- Vandringsleder
- Skoterstuga
- Marknadsföring

Infrastruktur

- Bostäder
- Tillgång till tomter
- Gång- och cykelväg
- Utveckla lokaltrafiken
- Bredband till alla
- Kommunalt avlopp
- Lekpark
- Mera politiskt engagemang från centralt håll för att motverka avvecklingen av landsbygden

Samhällsservice

- Bevara och utveckla samhällsservicen – äldreboende, primärvården, dagis, skola mm
- Butiker i bygden
- Få tillbaka Post-i-butik

Näringsliv

- Jobba för att få hit fler företag

Naturvärden Öppet landskap

- Vårdade stränder för fiske-/naturupplevelse
- Kraftverk rivas alt fisketrappa
- Hästar/betande djur

Kontaktpersoner

Bo Engberg

bo.engberg@lillpite.nu

073-069 68 52

Ordf Lillpite Älvdals Ekonomiska Förenig

Rickard Lundgren

k.rickard.lundgren@outlook.com

070-328 12 22

Ordf. Yttersta hembygdsförening

Roland Lundberg

r.lundberg.atrask@gmail.com

070-580 22 90

Ordf. Åträsk bygdeförening